

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Diagnostyka zaburzeń psychicznych
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Diagnosis of mental disorders
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Psychologia
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Dorota Kuncewicz
---	---------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	VI	2
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	W1 - posiadanie podstawowej wiedzy z psychologii rozwojowej, teorii osobowości, psychologii klinicznej i psychopatologii W2 -pozytywne zaliczenie przedmiotów: Psychologii rozwojowej, Osobowości, Psychologii klinicznej i psychopatologii dorosłych
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – zapoznanie studenta z aktualną wiedzą i dyskusją wokół paradygmatu diagnozy zaburzeń psychicznych
----

C2 – omówienie specyfiki rozumienia zaburzeń psychicznych w różnych orientacjach teoretycznych

C3 – omówienie obrazu zaburzeń psychicznych na różnych etapach rozwojowych i w kontekście wielochorobowości oraz różnych doświadczeń egzystencjalnych

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę na temat czynników zakłócających rozwój człowieka, paradygmatu medycznego diagnozy zaburzeń psychicznych, a także rozwoju oraz czynników mających znaczenie dla kształtu klasyfikacji zaburzeń.	K_W07
W_02	Student ma pogłębioną wiedzę na temat zakłóceń procesów regulacji psychicznej; zna terminologię i różnorodne uwarunkowania klinicznego obrazu zaburzeń psychicznych.	K_W08
W_03	Student zna różnice w obrazie zaburzeń psychicznych w kontekście różnych etapów rozwojowych, doświadczeń egzystencjalnych i wielochorobowości	K_W13
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi sformułować hipotezy odnośnie zaburzeń oraz dobrać podstawowe narzędzia do ich weryfikacji.	K_U02
U_02	Student potrafi dobrać narzędzia diagnozy zaburzeń z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych.	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student przyjmuje krytyczną postawę wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie klasyfikacji zaburzeń psychicznych.	K_K01
K_02	Student okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami.	K_K04
K_03	Student jest gotów do współpracy ze różnymi specjalistami, pracującymi na rzecz osób z diagnozą zaburzeń psychicznych w różnych warunkach społecznych i środowiskowych.	K_K07
K_04	Student jest gotów do identyfikacji i analizy dylematów etycznych związanych z podejmowaniem konkretnych działań w ramach diagnozy.	K_K10

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Medyczny paradygmat diagnostyki zaburzeń psychicznych – historia, założenia, badania.
2. Czynniki wpływające na kształt klasyfikacji.
3. Rozumienie zaburzeń psychicznych w różnych orientacjach teoretycznych.
4. Wielowymiarowość zaburzeń psychicznych.
5. Obraz zaburzeń psychicznych a etapy rozwoju człowieka i doświadczenia egzystencjalne.
6. Zaburzenia psychiczne w chorobach neurologicznych.
7. Rodzaje diagnoz klinicznych a cel badania.
8. Podstawowe narzędzia diagnozy psychologa klinicznego: obserwacja, wywiad, kwestionariusze

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	analiza porównawcza treści zadanych lektur w grupach, dyskusja	opracowanie określonych zagadnień w grupie i ich krytyczna ocena	zapis diskutowanych obszarów diagnozy na kartach pracy grupy
W_02	dyskusja wokół zadanej lektury	prezentacja uargumentowanego stanowiska	zapis w arkuszu ocen
W_03	analiza i zestawienie kryteriów diagnostycznych z wiedzą o prawidłowościach rozwojowych oraz czynnikach zakłócających ten obraz kliniczny na przykładzie depresji	opracowanie określonych zagadnień	zapis na kartach pracy grupy
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	analiza i porównanie przypadku	wykonanie zadania, opis	zapis na kartach pracy
U_02	analiza przypadku	wykonanie zadania, opis	zapis na kartach pracy
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	dyskusja wokół zadanej lektury, praca w grupach	prezentacja uargumentowanego stanowiska	zapis na kartach pracy grupy
K_02	analiza przypadku – elastyczność w projektowaniu diagnozy, dyskusja	prezentacja i uzasadnienie własnego stanowiska	zapis w arkuszu ocen
K_03	analiza przypadku wymagająca szerszej współpracy, dyskusja	prezentacja roli psychologa w zespole na przykładzie konkretnego przypadku	zapis w arkuszu ocen

K_04	analiza przypadku, praca w grupach	Wykonanie zadania, wskazanie wątpliwości etycznych	zapis na kartach pracy
------	------------------------------------	--	------------------------

VI. Kryteria oceny, wagi

Kryteria oceny

Ocena niedostateczna

Wiedza: student nie ma wiedzy na temat czynników zakłócających rozwój człowieka, paradygmatu medycznego diagnozy zaburzeń psychicznych, zakłóceń procesów regulacji psychicznej, nie zna podstawowej terminologii, nie zna i nie rozumie różnic w obrazie zaburzeń psychicznych w kontekście różnych etapów rozwojowych, doświadczeń egzystencjalnych i wielochorobowości.

Umiejętności: student nie potrafi posłużyć się wiedzą teoretyczną na potrzeby sformułowania hipotez odnośnie zaburzeń psychicznych i tym samym dobrać podstawowych narzędzi do ich weryfikacji, nie uwzględnia aspektów prawnych i etycznych w doborze metod.

Kompetencje społeczne: student nie przyjmuje krytycznej postawy wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie klasyfikacji zaburzeń psychicznych, nie okazuje zrozumienia dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami, nie rozumie i nie jest gotowy do podjęcia współpracy w zespole diagnostycznym, nie identyfikuje i nie analizuje dylematów etycznych w obszarze diagnostyki zaburzeń.

Ocena dostateczna

Wiedza: student dostrzega czynniki zakłócające rozwój człowieka, ma podstawową wiedzę na temat paradygmatu medycznego diagnozy zaburzeń psychicznych, zna podstawową terminologię, zna i rozumie podstawowe różnice w obrazie zaburzeń psychicznych w kontekście różnych etapów rozwojowych, doświadczeń egzystencjalnych i wielochorobowości.

Umiejętności: student potrafi posłużyć się wiedzą teoretyczną na potrzeby sformułowania hipotez odnośnie niektórych zaburzeń psychicznych i dobrać narzędzi do ich weryfikacji; uwzględnia niektóre aspekty prawne i etyczne w doborze metod.

Kompetencje: student przyjmuje krytyczną postawę wobec niektórych poglądów i praktyk w zakresie klasyfikacji zaburzeń psychicznych, okazuje zrozumienia dla niektórych sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami, jest gotowy do podjęcia współpracy w zespole diagnostycznym, identyfikuje i analizuje niektóre dylematy etyczne w obszarze diagnostyki zaburzeń.

Ocena dobra

Wiedza: student zna rozpoznaje większość podstawowych czynników zakłócających rozwój człowieka, ma uporządkowaną wiedzę na temat paradygmatu medycznego diagnozy zaburzeń psychicznych a także rozwoju oraz czynników mających znaczenie dla kształtu klasyfikacji zaburzeń, zakłóceń procesów regulacji psychicznej, zna i rozumie podstawową terminologię, zna i rozumie różnice w obrazie zaburzeń psychicznych w kontekście różnych etapów rozwojowych, doświadczeń egzystencjalnych i wielochorobowości.

Umiejętności: student potrafi posłużyć się wiedzą teoretyczną na potrzeby sformułowania

hipotez odnośnie większości zaburzeń psychicznych i dobrać narzędzia do ich weryfikacji; uwzględnia większość aspektów prawnych i etycznych w doborze metod.

Kompetencje: student przyjmuje krytyczną postawę wobec poglądów i praktyk w zakresie klasyfikacji zaburzeń psychicznych oraz logicznie je uzasadnia, okazuje zrozumienia dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami, jest gotowy do podjęcia współpracy w zespole diagnostycznym, identyfikuje i analizuje dylematy etyczne w obszarze diagnostyki zaburzeń.

Ocena bardzo dobra

Wiedza: student ma uporządkowaną wiedzę na temat czynników zakłócających rozwój człowieka, ma uporządkowaną i spójną wiedzę na temat paradygmatu medycznego diagnozy zaburzeń psychicznych, a także rozwoju oraz czynników mających znaczenie dla kształtu klasyfikacji zaburzeń, zakłóceń procesów regulacji psychicznej, zna podstawową terminologię i adekwatnie się nią posługuje, zna i rozumie różnice w obrazie zaburzeń psychicznych w kontekście różnych etapów rozwojowych, doświadczeń egzystencjalnych i wielochorobowości

Umiejętności: student potrafi posłużyć się pogłębioną wiedzą teoretyczną na potrzeby sformułowania hipotez odnośnie zaburzeń psychicznych i dobrać narzędzia do ich weryfikacji; uwzględnia aspekty prawne i etyczne w doborze metod.

Kompetencje: student przyjmuje krytyczną postawę wobec poglądów i praktyk w zakresie klasyfikacji zaburzeń psychicznych oraz logicznie i spójnie uzasadnia swoje stanowisko, okazuje zrozumienia dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami, jest gotowy do podjęcia współpracy w zespole diagnostycznym, identyfikuje i analizuje w sposób pogłębiony dylematy etyczne w obszarze diagnostyki zaburzeń.

Podstawą do zaliczenia konwersatorium jest:

- obecność na ćwiczeniach (każdą nieobecność należy uzupełnić według wskazań prowadzącego)
- przygotowanie do zajęć (przeczytanie zadanej lektury w stopniu umożliwiającym rozmowę na temat zawartych w niej treści) i aktywny w nich udział;
- praca zaliczeniowa: analiza kryteriów diagnostycznych wybranego zaburzenia w obszarze historycznym (zmian w klasyfikacji), uwzględniająca trudności diagnostyczne wynikające z prawidłowości rozwojowych i doświadczeń egzystencjalnych oraz propozycje wynikające z postulatu diagnozy opartej na procesie; pozytywna ocena z pracy (zaliczenie pozytywne od 60%) 5.0 od 93% do 100%; 4.5 od 85% do 92% 4.0 od 77% do 84%; 3.5 od 69% do 76%; 3.0 od 60% do 68%; 2.0 poniżej 60%)

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30h
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30h

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
----

1. Gałęcki, P., Szulc, A., (2023). *Psychiatria. Rozpoznanie według ICD-11*. Urban&Partner.
2. McWilliams, N. (2017). *Diagnoza psychoanalityczna*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
3. Hayes, C.S, Hofmann, S.G. (red.), (2022). *Ponad DSM. Ku alternatywnej, opartej na procesach diagnozie i terapii zaburzeń psychicznych*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. [Rozdziały: 1,3]
3. Kępiński, A. (2003). *Podstawowe zagadnienia współczesnej psychiatrii*. Wydawnictwo Literackie.
4. Koszewska Iwona, (2020). *O depresji dziś*. Wydawnictwo PZWL. [Rozdział 1-5]
5. Stęplewska-Żakowicz, K. (2016). *Diagnoza psychologiczna. Diagnozowanie jako kompetencja profesjonalna*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Literatura uzupełniająca

1. Hayes, C.S, Hofmann, S.G. (red.), (2021). *Terapia poznawczo-behawioralna oparta na procesach. Wiedza i kluczowe kompetencje*. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne. [Rozdziały: 1-3]
2. Kępiński, A. (2007). *Lęk*. Wydawnictwo Literackie.
3. Kępiński, A. (2013). *Poznanie chorego*.
4. Kępiński, A. (2004). *Dekalog*. Wydawnictwo Literackie.
5. Kępiński, A. (2001). *Melancholia*. Wydawnictwo Literackie.
6. Koszewska, I., Habrat-Pagłowska, E. (2003). *O depresji, o manii, o nawracających zaburzeniach nastroju*. Wydawnictwo PZWL
7. Stupak, R. (2020). Model biomedyczny w psychopatologii. Krytyczny szkic historyczny, współczesny kontekst i problemy etyczne. *Diametros*, 17(66), 34–51, <https://doi.org/10.33392/diam.1260>